

**Autonoom Gemeentebedrijf
Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed**

**Aanpassing 3 van het
meerjarenplan 2020-2025**

Inhoud

1. Administratieve gegevens
2. Strategische nota
3. Financiële nota
 - Financieel doelstellingenplan (schema M1)
 - Staat van het financieel evenwicht (schema M2)
 - Overzicht van de kredieten (schema M3)
4. Motivering van de wijzigingen
5. Toelichting bij het meerjarenplan
 - Grondslagen en assumpties
 - Overzicht per locatie
 - Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard (schema T1)
 - Ontvangsten en uitgaven naar economische aard (schema T2)
 - Investeringsprojecten (schema T3)
 - Financiële schulden (schema T4)
 - Financiële risico's
6. Documentatie bij het meerjarenplan
 - Omgevingsanalyse stad Antwerpen
 - Overzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties
 - Toegestane werkings- en investeringssubsidies
 - Overzicht beleidsvelden per beleidsdomein
 - Personeel

1. Administratieve gegevens

Type beleidsrapport: Aanpassing van het meerjarenplan

Naam bestuur: AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed

Adres bestuur: Grote Markt 1, 2000 Antwerpen

Rapporteringsperiode: 2020 – 2025

Volnummers laatste inschrijvingen in de dagboeken:

Budgettair dagboek van de verwachte uitgaven	2021: 091096 2022: 091096 2023: 091096 2024: 091096 2025: 091096
Budgettair dagboek van de verwachte ontvangsten	2021: 100371 2022: 100371 2023: 100371 2024: 100371 2025: 100371
Budgettair dagboek van de aanrekeningen – uitgaven	2020: 090899
Budgettair dagboek van de aanrekeningen – ontvangsten	2020: 100284

2. Strategische nota

Deze strategische nota maakt deel uit van aanpassing 3 van het meerjarenplan 2020-2025 .

De strategische nota omvat:

1. de **prioritaire beleidsdoelstellingen** met een omschrijving van het vooropgestelde resultaat of eventueel van het vooropgestelde effect;
2. één of meer **actieplannen** die ondernomen zullen worden voor de realisatie van de beleidsdoelstelling. Voor elk actieplan wordt de realisatietermijn aangegeven;
3. de **raming van de ontvangsten en uitgaven** per jaar waarop de beleidsdoelstelling betrekking heeft.

Verwijzing overzicht beleidsdoelstellingen

Artikel 8,5° van het besluit van de Vlaamse Regering over de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt dat een overzicht van alle beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties, en de bijbehorende ramingen van ontvangsten en uitgaven die zijn opgenomen in het meerjarenplan ter beschikking moet worden gesteld op de webtoepassing.

Het overzicht kan u via onderstaande link vinden:

<https://www.antwerpen.be/nl/info/5de65ad8b1032b32097913e7/autonoom-gemeentebedrijf-culturele-instellingen-antwerpen-erfgoed>

2BRS01 Cultuur

Status: ongewijzigd
Realisatietermijn: 2020-2025

De stad Antwerpen zet zowel in op regie van het kunsten-, erfgoed- en lokaal cultuurbeleid, als op een kwaliteitsvol, breed, divers en innovatief cultuuraanbod vanuit de culturele instellingen met uitstraling tot ver buiten de stad en cultuurteams binnen de stad.

De stad zet eveneens in op de samenwerking met verenigingen. De stad ziet cultuur ook als 'middel' om maatschappelijke doelen te behalen en onderschrijft een aantal principes (zoals het belang van maximaal gedeeld ruimtegebruik). Zo draagt cultuur essentieel bij tot de maatschappelijke ontplooiing van bewoners en bezoekers, een leefbare stad en de uitstraling van stad Antwerpen als cultuurhoofdstad van Vlaanderen.

		Jaarrekening 2020	2021	2022	Meerjarenplan 2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	22.024.768	24.809.076	21.544.054	23.151.714	22.907.545	18.728.971
	Uitgaven	16.185.821	26.649.134	24.891.822	25.152.049	23.741.771	20.103.597
Investering	Ontvangsten		1.590.842	1.060.000	1.210.314	2.009.881	224.927
	Uitgaven	4.249.759	185.779	1.064.825	1.380.000	2.025.000	275.000

Prioritaire actieplannen**2BRS0101 Cultuurhoofdstad van Vlaanderen**

Status: ongewijzigd
 Realisatietermijn: 2020-2025

Als culturele hoofdstad van Vlaanderen heeft de stad Antwerpen een kwaliteitsvol, breed, divers en innovatief aanbod, waaraan bewoners en bezoekers laagdrempelig kunnen participeren en waar ruimte is om accenten te leggen op specifieke doelgroepen en thema's, zoals "urban". Antwerpen neemt hierin een voorbeeldfunctie met internationale uitstraling op. Om dit te realiseren zijn de voornaamste partners binnen de bedrijfseenheid Talentontwikkeling en Vrijtijdsbeleving (sport, jeugd en onderwijs), binnen de groep Stad Antwerpen (sociale dienstverlening, ondernemen en stadsmarketing, Vespa, de districten en stadsontwikkeling) en partners buiten de stad (partners binnen het culturele landschap, de bedrijfswereld en andere overheden).

		Jaarrekening 2020	2021	2022	Meerjarenplan 2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	17.317.749	16.689.715	15.871.713	17.490.231	17.284.060	17.324.567
	Uitgaven	19.561.216	20.195.377	22.305.076	23.048.924	21.999.767	19.091.596
Investering	Ontvangsten		1.590.842	1.060.000	1.210.314	2.009.881	224.927
	Uitgaven	634.054	185.779	864.825	880.000	1.750.000	

2BRS0102 Investeren in internationale kunst- en cultuurinfrastructuur

Status: ongewijzigd
 Realisatietermijn: 2020-2025

De stad Antwerpen streeft naar een culturele topinfrastructuur die mee de doelstelling van culturele hoofdstad van Vlaanderen uitdraagt. Een masterplan cultuurinfrastructuur zorgt voor de realisatie van een doorgedreven inhaalbeweging op vlak van onderhoud zodat de infrastructuur veilig, duurzaam en polyvalent toegankelijk is voor iedere bewoner, bezoeker en (culturele) organisatie. De restauratie, renovatie of ontwikkeling van nieuwe topinfrastructuur zorgt voor een duurzaam cultureel patrimonium dat in gebruik breed gedeeld wordt. Om dit te realiseren zijn de voornaamste partners binnen Talentontwikkeling en Vrijtijdsbeleving (sport, jeugd en onderwijs), binnen de groep Stad Antwerpen (Sociale Dienstverlening, Ondernemen en Stadsmarketing, AG Vespa en Stadsontwikkeling) en partners buiten de stad (partners binnen het culturele landschap en Vlaanderen (erfgoed, CJM en Toerisme Vlaanderen)).

		Jaarrekening 2020	2021	2022	Meerjarenplan 2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	3.876.437	6.780.057	3.293.300	3.289.079	3.319.081	
	Uitgaven	-3.449.082	5.533.557	139.242	112.600	112.600	112.597
Investering	Ontvangsten						
	Uitgaven	3.615.554					

Overige actieplannen**2BRS0103 Regie Cultuur**

		Jaarrekening 2020	2021	2022	Meerjarenplan 2023	2024	2025
Exploitatie	Ontvangsten	830.582	1.339.304	2.379.041	2.372.404	2.304.404	1.404.404
	Uitgaven	73.681	920.200	2.447.504	1.990.525	1.629.404	899.404
Investering	Ontvangsten						
	Uitgaven	151		200.000	500.000	275.000	275.000

Overige beleidsdoelstellingen**2BRS02 Erfgoed**

Status: Ongewijzigd

Realisatietermijn: 2020 - 2025

3. Financiële nota

Schema M1: Financieel doelstellingenplan

		Jaarrekening 2020	2021	2022	Meerjarenplan		
					2023	2024	2025
Prioritaire beleidsdoelstelling 2BRS01							
Exploitatie	uitgaven	16.185.821	26.649.134	24.891.822	25.152.049	23.741.771	20.103.597
	ontvangsten	22.024.768	24.809.076	21.544.054	23.151.714	22.907.545	18.728.971
	saldo	5.838.947	-1.840.058	-3.347.768	-2.000.335	-834.226	-1.374.626
Investerings	uitgaven	4.249.759	185.779	1.064.825	1.380.000	2.025.000	275.000
	ontvangsten		1.590.842	1.060.000	1.210.314	2.009.881	224.927
	saldo	-4.249.759	1.405.063	-4.825	-169.686	-15.119	-50.073
Financiering	uitgaven						
	ontvangsten						
	saldo						
Niet-prioritaire beleidsdoelstelling 2BRS02							
Exploitatie	uitgaven	91.325	204.843	220.250	179.250	141.750	101.750
	ontvangsten	146.791	231.093	122.000	122.000	122.000	82.000
	saldo	55.466	26.250	-98.250	-57.250	-19.750	-19.750
Investerings	uitgaven	-1.000					
	ontvangsten						
	saldo	1.000					
Financiering	uitgaven						
	ontvangsten						
	saldo						
Totalen							
Exploitatie	uitgaven	16.277.146	26.853.977	25.112.072	25.331.299	23.883.521	20.205.347
	ontvangsten	22.171.559	25.040.169	21.666.054	23.273.714	23.029.545	18.810.971
	saldo	5.894.413	-1.813.808	-3.446.018	-2.057.585	-853.976	-1.394.376
Investerings	uitgaven	4.248.759	185.779	1.064.825	1.380.000	2.025.000	275.000
	ontvangsten		1.590.842	1.060.000	1.210.314	2.009.881	224.927
	saldo	-4.248.759	1.405.063	-4.825	-169.686	-15.119	-50.073
Financiering	uitgaven						
	ontvangsten						
	saldo						

Schema M2: Staat van het financieel evenwicht

Budgettair resultaat		Jaarrekening	Meerjarenplan				
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Exploitatiesaldo	(a-b)	5.894.413	-1.813.808	-3.446.018	-2.057.585	-853.976	-1.394.376
a. Ontvangsten		22.171.559	25.040.169	21.666.054	23.273.714	23.029.545	18.810.971
b. Uitgaven		16.277.146	26.853.977	25.112.072	25.331.299	23.883.521	20.205.347
II. Investeringsaldo	(a-b)	-4.248.759	1.405.063	-4.825	-169.686	-15.119	-50.073
a. Ontvangsten			1.590.842	1.060.000	1.210.314	2.009.881	224.927
b. Uitgaven		4.248.759	185.779	1.064.825	1.380.000	2.025.000	275.000
III. Saldo exploitatie en investeringen	(I+II)	1.645.653	-408.746	-3.450.843	-2.227.271	-869.095	-1.444.449
IV. Financieringsaldo	(a-b)						
a. Ontvangsten							
b. Uitgaven							
V. Budgettair resultaat van het boekjaar	(III+IV)	1.645.653	-408.746	-3.450.843	-2.227.271	-869.095	-1.444.449
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar		9.042.862	10.688.515	10.279.770	6.828.927	4.601.656	3.732.561
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat	(V+VI)	10.688.515	10.279.770	6.828.927	4.601.656	3.732.561	2.288.112
VIII. Onbeschikbare gelden							
IX. Beschikbaar budgettair resultaat	(VII-VIII)	10.688.515	10.279.770	6.828.927	4.601.656	3.732.561	2.288.112

Autofinancieringsmarge		Jaarrekening	Meerjarenplan				
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Exploitatiesaldo		5.894.413	-1.813.808	-3.446.018	-2.057.585	-853.976	-1.394.376
II. Netto periodieke aflossingen	(a-b)						
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen							
b. Periodieke terugvordering leningen							
III. Autofinancieringsmarge	(I-II)	5.894.413	-1.813.808	-3.446.018	-2.057.585	-853.976	-1.394.376

Gecorrigeerde autofinancieringsmarge		Jaarrekening	Meerjarenplan				
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Autofinancieringsmarge		5.894.413	-1.813.808	-3.446.018	-2.057.585	-853.976	-1.394.376
II. Correctie op de periodieke aflossingen	(a-b)						
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen							
b. Gecorrigeerde aflossingen o.b.v. de financiële schulden							
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	(I+II)	5.894.413	-1.813.808	-3.446.018	-2.057.585	-853.976	-1.394.376

Schema M3: Overzicht van de kredieten

	Boekjaar 2021		Boekjaar 2022	
	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten
Kredieten AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed				
Exploitatie	26.853.977	25.040.169	25.112.072	21.666.054
Investerings	185.779	1.590.842	1.064.825	1.060.000
Financiering				
Leningen en leasings				
Toegestane leningen en betalingsuitstel				
Overige financieringstransacties				

4. Motivering van de wijzigingen

Geen inhoudelijke wijzigingen aan de doelstellingen

Het AG schrijft zich volledig in in de doelstellingen van het meerjarenplan van de stad Antwerpen. Het agentschap draagt bij aan de doelstellingen van het beleidsdomein cultuur. Voor alle geformuleerde doelstellingen is een raming gemaakt van het budget vereist voor de realisatie van deze doelstellingen. In voorbereiding van de eerste aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 werd de eerste versie van de doelstellingenboom (goedgekeurd door het college op 22 maart 2019) verfijnd waar nodig. Aan deze doelstellingen zijn met deze aanpassing van het meerjarenplan geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht. De verdeling van de budgetten over de doelstellingen wordt evenwel bij elk budgetproces bijgestuurd en dus ook bij deze derde aanpassing van het meerjarenplan.

Verdere stappen richting geïntegreerde meerjarenplanning

Het meerjarenplan 2020-2025 is het eerste meerjarenplan van het nieuwe agentschap AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed. Zoals aangegeven in de besluitvorming over en de documenten van het originele meerjarenplan en de eerste 2 aanpassingen, betrof dit in eerste instantie nog een samenvoegen van verschillende begrotingen (per organisatie en per instelling). Bij deze derde aanpassing van het meerjarenplan zijn nieuwe stappen gezet naar een verdere geïntegreerde meerjarenplanning op het niveau van het agentschap en in verhouding tot de stad (bv. scherpstellen afspraken IT-budget). De begrotingen per instelling blijven hierbij de ruggengraat vormen.

Aanpassing kredieten 2021 en vaststelling kredieten 2022

Op basis van de reeds gerealiseerde en nog te voorziene uitgaven en ontvangsten werden ook in deze aanpassing de kredieten voor het lopende jaar bijgesteld. Dit resulteerde in een globale verlaging van de uitgaven- en ontvangstenkredieten. In de mate van het mogelijke werden een aantal kredieten doorgeschoven naar 2022. Dat is meteen ook een verklaring voor de sterke stijging in 2022 ten opzichte van de vorige aanpassing van het meerjarenplan. Ontvangsten zijn vaak verbonden aan subsidies, waarmee niet zonder meer geschoven kan worden. Bij de afsluit van 2021 zal blijken welk gedeelte van de ontvangsten opnieuw kan worden ingezet in 2022.

Een belangrijke wijziging ten aanzien van de eerdere versies van het meerjarenplan is dat de stedelijke toelage voor kunstaankopen en restauraties niet langer als een investeringsontvangst maar als exploitatieontvangst wordt voorzien. Deze correctie gebeurde ook al bij de opmaak van de jaarrekening 2020, op vraag van de bedrijfsrevisor en in overleg met de stedelijke administratie. Deze aanpassing wordt nu voor dit en alle volgende jaren doorgevoerd, zodat naast de uitgaven dus voortaan ook de ontvangsten als exploitatie worden verwerkt.

Een andere vermeldenswaardige wijziging in de kredieten voor 2021, is de omzetting van de stedelijke investeringstoelage in het kader van Mode2.021 (vanuit Ondernemen en Stadsmarketing/Visit Antwerpen) naar een exploitatietoelage. De oorspronkelijke toelage van 677.770 euro werd bovendien opgesplitst in een toelage van 427.770 euro voor AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed en 250.000 euro voor AG Culturele Instellingen Antwerpen/Kunsten. Deze laatste realiseert hiermee in het kader van Mode2.021 het project Fashion Balls. Het AG volgt hiermee hetgeen in aanpassing 4 van het meerjarenplan van de stad is voorzien.

Ter info: in de vorige versie van het stedelijk meerjarenplan was er in 2024 oorspronkelijk een grote eenmalige stijging van de exploitatie-ontvangsten (bijkomende stedelijke toelage) voorzien voor AG Culturele Instellingen Antwerpen/Kunsten, omwille van een dan gepland cultureel themajaar. Bij de vierde aanpassing van het stedelijk meerjarenplan werden deze middelen echter herbestemd en aan AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed toegewezen. Op die manier zijn de middelen voor dit thema-evenement (Common Ground) gebundeld binnen één agentschap. Voor het AG resulteert dit dus in een stijging van de exploitatie-ontvangsten in 2024.

Verwerking restmiddelen en resultaat 2020

Zoals ook aangegeven bij de toelichting bij schema M2 (zie volgend hoofdstuk '5. Toelichting – Grondslagen en assumpties') is het *budgettair resultaat* 2019 voor het AG samengesteld uit het budgettair resultaat van De Museumstichting SON, de relevante onderliggende onderdelen van de voormalige vzw Antwerpen Kunstenstad en van vzw Vredescentrum, volgens de eindsituatie op 31 december 2019.

Het *budgettair resultaat* 2019 van het AG is samengesteld uit het budgettair resultaat van deze onderliggende onderdelen, volgens de eindsituatie op 31 december 2019. Bij de opmaak van de eerste jaarrekening van het agentschap (2020) is gebleken dat dit gecumuleerd budgettair resultaat nog moest worden bijgesteld tegenover het schema M2 uit aanpassing 2 van het meerjarenplan. Het AG beschikt hierdoor over een gecumuleerd budgettair resultaat voor 2019 van 9.042.862 euro, zoals nu ook opgenomen in het schema M2.

De restmiddelen van de voormalige entiteiten worden blijvend ingezet waarvoor ze binnen die entiteiten oorspronkelijk werden opgebouwd. Een deel van deze restmiddelen ('reserves') werden bij de vorige versies van het meerjarenplan al ingeschreven (zie hiervoor de betreffende beleidsrapporten) en ook met deze aanpassing van het meerjarenplan krijgen deze verder een bestemming in de exploitatie-uitgaven.

AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed sloot het boekjaar 2020 af met een budgettair en boekhoudkundig overschot. Hierdoor is er bij deze aanpassing van het meerjarenplan ook gekeken op welke wijze dit resultaat zal worden aangewend. Ook de teruggave van de **stedelijke restmiddelen 2020** aan de stad ten bedrage van 868.330 euro ingeschreven. Voor de berekeningswijze en verdere toelichting verwijzen we naar de toelichting bij de jaarrekening 2020.

Daarnaast worden met deze derde aanpassing van het meerjarenplan voor de komende jaren ook uitgaven ingeschreven ten bedrage van het volledige bedrag aan restmiddelen vanuit de **voormalige vzw Antwerpen Kunstenstad** (gedeelte musea en erfgoedinstellingen). De specifieke bestemmingen alsook de aanwending van het budgettair resultaat 2020 worden op volgende pagina weergegeven.

FOMU en MoMu bestemden de restmiddelen, opgebouwd binnen de **voormalige De Museumstichting SON**, al grotendeels via de eerdere aanpassingen van het meerjarenplan (zie vorige beleidsrapporten). In deze derde aanpassing van het meerjarenplan werden de resterende 'reserves' alsook het resultaat 2020, volledig omgezet in bestemde uitgaven voor de werking van deze instellingen (tentoonstellingen, projecten...) voor de periode tot eind 2025. Hetzelfde geldt voor DIVA, maar dit museum beschikt nog over een beperkt aandeel restmiddelen dat bij een volgende aanpassing van het meerjarenplan zal worden bestemd. Specifiek voor deze drie musea wordt hierbij ook rekening gehouden met het verwachte resultaat in de komende jaren: dit zal bij elke volgende aanpassing van het meerjarenplan uiteraard worden gemonitord en bijgesteld indien nodig.